

UCHWAŁA NR 256/13
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIECIU
z dnia 21 sierpnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Wspierania Rodziny w gminie Świecie na lata 2013 - 2015”.

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zmianami¹) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program Wspierania Rodziny w gminie Świecie na lata 2013 – 2015”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Świecia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jerzy Wójcik

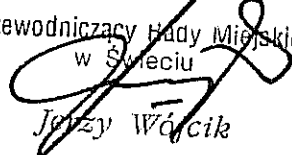
¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 154, poz. 866.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny w gminie Świecie na lata 2013-2015 opracowany został w oparciu o Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Świecie na lata 2005-2015.

Kierunki i modele działań zawarte w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadzają nowe rozwiązania w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, m.in. kwalifikowanie i kierowanie rodzin do pracy z asystentem rodziny.

Zatwierdzony Program stanowi podstawę do aplikowania o środki finansowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej oraz o środki finansowe na realizację projektów i programów współfinansowanych ze środków unijnych, a także programów konkursowych ogłaszanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W związku z powyższym należało wywołać niniejszą uchwałę.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Świeciu

Jerzy Wdźcik

Załącznik do Uchwały nr 256/13
Rady Miejskiej w Świeciu
z dnia 21 sierpnia 2013 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
w gminie Świecie na lata 2013-2015**

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują ten obowiązek w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Tabela nr 1. Podział kompetencji pomiędzy samorządami, wynikający z Ustawy

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
- profilaktyka-wspieranie rodziny	- piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna - usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - adopcja	
- asystent rodziny - rodziny wspierające - placówki wsparcia dziennego - inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	- rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - placówki opiekuńczo-wychowawcze - usamodzielnienie - koordynator rodzinnej pieczy zastępczej - rodziny pomocowe	- ośrodek adopcyjny - regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna - interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Wskazana ustawa, w art.176 określa zadania własne gminy, do których należy w szczególności opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny, tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W zakres wsparcia wchodzi zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny i rodziny wspierającej oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa jak również organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Nowym zadaniem ustawowym dla Gminy jest wprowadzenie usługi asystenta rodziny. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, we współpracy z rodziną i w kontakcie z pracownikiem socjalnym oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Asystent rodziny współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej oraz wszystkimi podmiotami działającymi na rzecz wspierania rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej we wszystkich sferach jej funkcjonowania, co umożliwi prawidłowe wychowanie dzieci i prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz pełnienie ról społecznych. Asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę maksymalnie z 20 rodzinami. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako jedno z istotnych zadań w pracy z

rodziną wskazuje na wsparcie środowiska lokalnego. W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, to osoby z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka, sąsiedzi lub rodziny zaprzyjaźnione. Zadania rodziny wspierającej to m.in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania asystentów rodziny i rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo i szkolenia.

Zadaniem własnym Gminy jest również finansowanie kosztów szkoleń dla rodzin wspierających, podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy i ponoszonych kosztów przez rodziny wspierające.

W sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej, bądź umieszczenia poza rodziną biologiczną.

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej należy również do zadań własnych Gminy. Wydatki ponoszone przez Gminę na ten cel, to odpowiednio:

10% wydatków za opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

30% wydatków za opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

50% wydatków za opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

Zadaniem własnym Gminy jest również prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie Gminy.

Podmiotem realizującym wskazane w ustawie zadania na terenie gminy Świecie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu oraz Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Gniazdo”, które działają zgodnie z regulacjami prawnymi, zawartymi w Ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

W związku z realizacją zadań wynikających ze statutu i rozeznaczonych potrzeb mieszkańców gminy Świecie, Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie dostosowuje strukturę organizacyjną placówki i rozszerza ofertę kierowaną do osób potrzebujących pomocy.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji rodziny bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin dlatego profilaktyka jest jednym z zadań pomocy społecznej wymagającym współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania jakie są przyczyny zaistniałej trudnej sytuacji w rodzinie. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie gdyż dysfunkcyjność rodzin łączy się z przemocą domową, uzależnieniami czy też problemami w pełnieniu ról rodzica, małżonka czy osoby aktywnej zawodowo.

Rodzina, to najważniejsza podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo, jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej w dnia 12 marca 2004r. „Rodzina to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspakajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się odpowiednio rozwijać. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyřęcać rodzinę w wypełnianiu jej podstawowej roli, należy ją w szczególności wspierać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. W związku z powyższym, zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia jej zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Program powstał w oparciu o diagnozę problemów rodzin z terenu gminy Świecie, przeżywających trudności opiekuńcze i wychowawcze, opracowaną na podstawie danych pochodzących z:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu
2. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu
3. Wydziału Oświaty i Wychowania w Świeciu
4. Ewidencji Ludności, Urzędu Stanu Cywilnego w Świeciu
5. Komendy Powiatowej Policji w Świeciu
6. Placówek wsparcia dziennego
 - Świetlic Profilaktyczno-Wychowawczych „Gniazdo”
 - Świetlicy „Dziupła” Stowarzyszenia Osób Bezrobotnych.

II. DIAGNOZA

W gminie Świecie na dzień 31.12.2012r. zamieszkiwało 32.871 mieszkańców, w tym 6590 dzieci w wieku od 0 do 18 lat, co stanowi 20,05 % ogółu mieszkańców Gminy.

Tabela nr 2. *Liczba mieszkańców gminy Świecie w wieku od 0-18 roku życia na dzień 31.12.2012r.*

Lp.	Przedział wiekowy	Ilość osób
1.	0-2	1074
2.	3	394
3.	4-5	739
4.	6	313
5.	7	316
6.	8-12	1569
7.	13-15	1045
8.	16-17	750
9.	18	390
x	Łącznie:	6590

Źródło: dane z Ewidencji Ludności, Urząd Stanu Cywilnego w Świeciu za 2012r.

Problemy wychowawcze najczęściej występują wśród uczniów szkół gimnazjalnych. Pedagodzy twierdzą, że z rozmów z dziećmi wynika, iż inspiracją do zrealizowania ryzykownego zachowania jest często brak pomysłu na zagospodarowanie czasu wolnego oraz środowisko rówieśnicze, bo solidarność z kolegami i koleżankami nie pozwala na odważne mówienie „nie” w sytuacjach niosących ryzyko zaangażowania w konflikt z prawem. Problem pogłębiają ci rodzice, którzy zbyt mało czasu poświęcają dzieciom. Rodzice nie monitorują sposobu spędzania czasu wolnego przez dzieci i często nie reagują w sytuacjach trudnych, występujących w życiu dziecka. Rodzice w bardzo wielu przypadkach zcedowują obowiązek wychowywania dzieci na placówki oświatowe i nauczycieli. Bierność wychowawcza rodziców jest wykorzystywana przez dzieci. Brak reakcji rodzica na negatywne zachowanie zostaje odczytane przez dziecko jako przyzwolenie na dane postępowanie, co skutkuje problemami wychowawczymi i dydaktycznymi, w skrajnych przypadkach dochodzi do konfliktu z prawem. Zaburzenie struktury rodziny niesie zagrożenie dla funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym dlatego tak ważne jest rozpoczęcie działań profilaktycznych już w przedszkolu zarówno dla rodziców jak i dzieci.

Z danych uzyskanych z Ośrodka Oświaty i Wychowania w Świeciu wynika, że programem wsparcia w wychowaniu dziecka objętych jest 220 rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli. Natomiast różnego rodzaju programami profilaktycznymi objęto 2197 uczniów szkół podstawowych i 1030 uczniów gimnazjów. W ramach profilaktyki, uczniowie mogą m.in. brać udział w zajęciach pozalekcyjnych, np.: kołach zainteresowań które służą pogłębianiu i poszerzaniu zainteresowań uczniów. Natomiast pobyt w świetlicy szkolnej, jak również udział w programie zajęć sportowych dla uczniów nie mających sukcesów sportowych, zwiększają poczucie własnej wartości, dzięki czemu uczniowie nabywają nowych umiejętności aktywnego i bezpiecznego gospodarowania czasem wolnym.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji wynika, że najczęściej nieletni dopuszczają się popełnienia przestępstw kradzieży, kradzieży z włamaniem oraz z użyciem gróźb karalnych. Zespół ds Nieletnich w Komendzie Powiatowej Policji w Świeciu nie gromadzi informacji dotyczących wykazu czy nieletni dopuszczający się przestępstwa jest uczniem szkoły podstawowej bądź gimnazjum jak również brak informacji dotyczących gminy Świecie. Komenda Powiatowa Policji w Świeciu w ramach działań profilaktycznych, organizuje spotkania z uczniami szkół podstawowych i gimnazjów dotyczące problematyki odpowiedzialności prawnej osób nieletnich. Młodzi ludzie nie mając oparcia w rodzinie pochodzenia niejednokrotnie szukają wsparcia wśród grup rówieśniczych, co w połączeniu z niskim poziomem kulturowym, brakiem umiejętności zagospodarowania czasu wolnego przyczynia się do zaburzenia relacji rodzinnych; natomiast zachowania na granicy patologii, zagrażające zdrowemu stylowi życia niejednokrotnie prowadzą do groźnych uzależnień wśród dzieci i młodzieży.

Rodzice, mając trudności w znalezieniu pracy, borykając się z brakiem środków finansowych, niejednokrotnie popadają w uzależnienia, z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich należycie, co skutkuje zaniedbywaniem dzieci i stosowaniem przemocy w rodzinie.

W rezultacie dochodzi do ingerencji ze strony instytucji zewnętrznych w rodzinę co może skutkować umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki. Należy więc podjąć wszelkie możliwe działania, już w początkowym etapie pojawiania się tego typu problemów, aby wspierać rodziny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, które generują zaburzenia życia rodzinnego i relacji wewnątrzrodzinnych. Podjęte działania powinny mieć na celu przywrócenie zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania.

W związku z powyższym ważną rolę odgrywa placówka wsparcia dziennego dla dzieci jaką jest świetlica. Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Gniazdo” działająca jako gminna jednostka organizacyjna, w 2012r. obejmowała swoim oddziaływaniem 120 dzieci, które uczęszczały do 6 placówek. Podstawowym celem działania świetlicy, wynikającym ze statutu, jest stworzenie dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, miejsca bezpiecznego i aktywnego spędzania wolnego czasu oraz doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego i osobistego. Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji oraz docieranie do źródeł kryzysu w rodzinie, łagodzenie go lub likwidowanie jak również udzielanie wsparcia psychicznego i pedagogicznego dzieciom z rodzin dotkniętych alkoholizmem, jest zadaniem realizowanym przez świetlicę, podobnie jak zapewnienie pomocy rodzinom i dzieciom, sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością czy uzależnieniami. Rozwijanie zainteresowań dzieci i współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świeciu należy również do zadań Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej „Gniazdo”.

Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych w Świeciu prowadzi Świetlicę „Dziupla”, placówkę wsparcia dziennego działającą na zlecenie gminy. Zarządzeniem Burmistrza Świecia, na zadanie z zakresu pomocy społecznej na prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci - świetlica środowiskowa otrzymała dotację, dzięki czemu, w 2012r. obejmowała swoim oddziaływaniem 25 dzieci. Podstawowym celem działania stowarzyszenia, wynikającym ze statutu, jest udzielanie pomocy dzieciom, młodzieży, osobom bezrobotnym, ludziom bezdomnym, osobom niepełnosprawnym i innym, poszkodowanym z różnych przyczyn oraz ochrona praw tych osób. Celem jest także prowadzenie poradnictwa oraz inicjowanie i koordynowanie działań zmierzających do zwalczania bezrobocia, bezdomności i zapobiegania patologiom jak również organizowanie opieki nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Powyższe cele, stowarzyszenie realizuje m.in. przez współpracę z organizacjami społecznymi, organami administracji rządowej i samorządowej.

Świetlice spełniają standardy wymagane do funkcjonowania placówek wsparcia dziennego. Z danych uzyskanych z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że w 2012r. w gminie Świecie procedurę pod nazwą „Niebieskie Karty” w 35 środowiskach rozpoczęli przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Świeciu natomiast po 2 procedury rozpoczęli przedstawiciele Oświaty oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu. W 2012r. na terenie gminy Świecie prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” ogółem w 39 rodzinach. Dotyczyło to 140 osób w tych rodzinach, z czego 28 rodzin, to rodziny z dziećmi (łącznie 58 dzieci) z czego procedura „Niebieskie Karty” obejmowała 6 środowisk gdzie osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie wskazano 12 małoletnich. W ramach procedury „Niebieskie Karty”, Przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, na wniosek Grup Roboczych, w 2012r. wnioskował do sądu w 4 przypadkach (dotyczyło to 7 małoletnich) o zbadanie sytuacji opiekuńczej małoletnich. Natomiast z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia dziecka ze strony rodzica będącego pod wpływem alkoholu, w wyniku interwencji, 2 małoletnich, zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zostało przewiezionych do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Wielofunkcyjnej „Dom Dziecka w Bąkowie. Praca z rodzinami objętymi procedurą „Niebieskie Karty” realizowana jest poprzez bezpłatne konsultacje i poradnictwo specjalistyczne oraz opracowanie z osobami zainteresowanymi indywidualnego planu pomocy, który ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa, poprawę relacji i komunikacji wewnątrzrodzinnej oraz zaprzestanie działań przemocowych wobec członków rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu w 2012r. rozpoczął procedurę „Niebieskie Karty” w 2 środowiskach z czego w 1 rodzinie z 3 małoletnich dzieci. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, w ramach realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w 2012r. skierował 5 wniosków do sądu o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą małoletnich, (dotyczyło to 15 małoletnich) z czego, w 4 rodzinach, łącznie 10 dzieci przekazano pod opiekę osoby najbliższej, mieszkającej osobno.

Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny dlatego ważne jest, aby budować w środowisku lokalnym system informacyjny polegający przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka. W związku z powyższym, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu, w 2012r. zarejestrowano w Zeszytcie Interwencji 56 zgłoszeń od mieszkańców gminy Świecie, dotyczących niepokojących sytuacji w rodzinach, w szczególności nieprawidłowej opieki nad małoletnimi i nadużywania alkoholu przez rodziców. Zgłoszenia dotyczyły w 25 przypadkach rodzin objętych pomocą Ośrodka natomiast w 31 przypadkach środowiska nie były znane pracownikom socjalnym. Pracownik socjalny każdorazowo po uzyskaniu zgłoszenia odwiedza wskazaną rodzinę i po rozeznaniu sytuacji w środowiskach, ustalono, że w 27 przypadkach przyczyną zgłoszenia było zaniedbanie wobec dzieci ze strony rodziców nadużywających alkoholu. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych polegały na skierowaniu 5 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zdiagnozowanie wskazanego problemu oraz skierowaniu 4 wniosków do sądu o wgląd w sytuację małoletnich natomiast, w wyniku interwencji, 10 małoletnich przekazano pod opiekę osoby najbliższej mieszkającej osobno.

W 2012r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, udzielił pomocy ogółem 1908 rodzinom, z czego 819 rodzin, to rodziny z dziećmi. Wśród rodzin z dziećmi jest 275 samotnych rodziców. Szczegółowe informacje dotyczące typów rodzin objętych pomocą Ośrodka w 2012 roku obrazuje tabela Nr 3.

Tabela nr 3. *Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2012r. w gminie Świecie*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny objęte pomocą Ośrodka ogółem	1 908	4 973
w tym: rodziny z dziećmi ogółem	819	3 269
o liczbie dzieci: 1	331	1020
2	307	1234
3	113	570
4	47	279
5	13	94
6	4	34
7 i więcej	4	38

w tym: rodziny niepełne ogółem	275	904
o liczbie dzieci: 1	129	311
2	89	299
3	34	154
4 i więcej	23	140

Źródło: sprawozdanie MPiPS-03 za 2012 rok.

Podstawowym powodem zwracania się przez rodziny z dziećmi o pomoc społeczną, oprócz ubóstwa, jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W 2012 roku z powodu w/w bezradności z pomocy tutejszego Ośrodka skorzystało łącznie 329 rodzin, z tego 260 to rodziny niepełne i 65 rodziny wielodzietne.

W ramach realizacji „Programu Aktywizacji i Wsparcia w Gminie Świecie” przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny realizowany w ramach Projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Kapitał Ludzki”. W 2012r. specjaliści dyżurujący w Punkcie Konsultacyjnym udzielili mieszkańcom gminy Świecie łącznie 236 bezpłatnych porad. Mieszkańcy Gminy najczęściej korzystali z bezpłatnych porad prawnych dlatego zwiększono ilość dyżurów, dzięki czemu udzielono 92 porady prawne. Specjalista pracy socjalnej udzielił 68 bezpłatnych porad, doradca zawodowy udzielił 30 bezpłatnych konsultacji natomiast psycholog podobnie jak pedagog udzielił 23 bezpłatnych porad. W ramach wspomnianego Programu, udzielana była również pomoc w formie Konferencji Grupy Rodzinnej zaplanowana dla 4 rodzin natomiast 21 rodzin objętych było pomocą, którą realizowało 4 asystentów rodziny.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu wynika, że w gminie Świecie w 2012r. ogółem 68 dzieci objętych było pomocą w formie pieczy zastępczej, z czego w 2012r. ponoszona była odpłatność za pobyt 5 dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka” w Bąkowie w wysokości 10% wydatków ponoszonych przez powiat świecki, za pobyt 1 dziecka w pogotowiu rodzinnym w wysokości 10% wydatków ponoszonych przez powiat świecki oraz za pobyt 7 dzieci w rodzinach zastępczych również w wysokości 10% wydatków ponoszonych przez powiat świecki, łącznie w gminie Świecie wydatkowano na ten cel kwotę 18.656,45zł.

Podjęcie działań pomocowych ma doprowadzić do utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej bądź umożliwić powrót dziecka z zastępczych form opieki do rodziny naturalnej. Wiele rodzin w gminie Świecie korzysta ze wsparcia systemu pomocy społecznej, są to rodziny z dziećmi, wykazujące często przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bądź wymagające wsparcia w procesie wychowywania dzieci, czy też pomocy finansowej na potrzeby bieżące.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny ma na celu polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny, w szczególności dla rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

III. ZASOBY GMINY

Szeroko rozumianą realizacją działań na rzecz dziecka i rodziny zajmują się takie instytucje jak:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu – praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, pomoc na dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, aktywizacja społeczno zawodowa;
 - w ramach realizacji Projektu „Program aktywizacji i wsparcia w Gminie Świecie” przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, w którym mieszkańcom gminy Świecie udzielano bezpłatnych konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych oraz doradcy zawodowego i specjalisty pracy socjalnej,
 - projekt realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu w ramach Projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Kapitał Ludzki obejmował również pomoc w formie Konferencji Grupy Rodzinnej i asystentów rodziny.
2. Placówki wsparcia dziennego – stworzenie dzieciom z rodzin niewydołnych wychowawczo, miejsca bezpiecznego i aktywnego spędzania wolnego czasu oraz doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego i osobistego.
3. Placówki oświatowo wychowawcze – działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno pedagogiczne dla dzieci i rodziców.
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świeciu - placówka udziela bezpłatnie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dzieciom i młodzieży uczęszczającym do szkół zlokalizowanych na terenie działania poradni.
5. Referat Polityki Społecznej w Świeciu – wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych oraz zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych.
6. Placówki służby zdrowia – działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przeciwdziałanie problemom wynikającym z nadużywania alkoholu i narkotyków.
8. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie-wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową.
9. Parafie – działalność charytatywna.
10. Organizacje pozarządowe.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w gminie Świecie na lata 2013 – 2015 jest zgodny z:

1. Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. założeniami Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świecie na lata 2005-2015,
3. założeniami Strategii Rozwoju Gminy na lata 2008-2017.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny: stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny,
- 2) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych,
- 3) podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VI. ZADANIA PROGRAMU

Harmonogram działań:

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny	- udział w projektach i programach mających na celu wspieranie rodziny - edukacja rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz wczesna interwencja w tych rodzinach	2013-2015	Wszystkie podmioty	- ilość konferencji, artykułów w prasie lokalnej i internecie - ilość programów realizowanych w zakresie pedagogizacji rodziców i dzieci dotyczące wychowywania dziecka i funkcjonowania rodziny
2.	Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych	1.Praca z rodziną: upowszechnianie informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo 2.Udzielanie przez OPS pomocy: -finansowej - rzeczowej -dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach -współfinansowanie	2013-2015	Wszystkie podmioty	- ilość udzielonych porad - ilość rodzin z dziećmi objętych pomocą - ilość dzieci korzystających z dożywiania - ilość dzieci, przebywających w placówkach opiekuńczo-

		<p>pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, pogotowiu rodzinnym, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub terapeutycznej</p> <p>3. Placówki wsparcia dziennego: - Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Gniazdo” -Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych, Świetlica „Dziupla” - organizacja czasu wolnego - pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, osobistych - stała współpraca z rodzicami -współfinansowanie wypoczynku oraz organizowanie czasu wolnego</p> <p>4. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: - praca socjalna z rodziną, -prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny</p> <p>5. Kontynuacja działalności : -Punktu Konsultacyjnego</p> <p>-Asystenta Rodziny</p>			<p>wychowawczych, rodzinach zastępczych lub pogotowiu rodzinnym, których pobyt był dofinansowany</p> <p>- ilość uczestników objętych wsparciem</p> <p>- ilość dzieci korzystających z wypoczynku</p> <p>- ilość rodzin objętych pomocą w formie pracy socjalnej</p> <p>- ilość udzielonych porad</p> <p>- ilość rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny</p>
3.	<p>Podjęmowanie oraz koordynowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej</p>	<p>1. Współpraca: z rodzicami biologicznymi oraz ze wszystkimi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz parafiami działającymi na rzecz wspierania rodziny</p>	2013-2015	<p>Wszystkie podmioty</p>	<p>- ilość dzieci, które wróciły do rodziny naturalnej</p>

		2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji, szkolenia dla pracowników socjalnych i innych specjalistów, w tym asystentów rodziny			- ilość osób uczestniczących w szkoleniach
--	--	--	--	--	--

VII. ODBIORCY PROGRAMU

1. Rodziny borykające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.
3. Społeczność lokalna.

VIII. OCZEKIWANE REZULTATY

Zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu i Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Gniazdo” przy współpracy z wszystkimi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz parafiami działającymi na rzecz wspierania rodziny.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

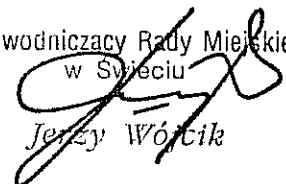
1. Środki własne gminy Świecie.
2. Środki z budżetu państwa.
3. Środki pozyskiwane z innych źródeł.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring w zakresie oceny zebranych danych pod kątem realizacji celów Programu. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych, w formie zadań realizowanych przez poszczególne instytucje i organizacje realizujące Program.

Program ma charakter otwarty, co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Świeciu

Jerzy Wójtik